

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्गटनाथार्थायः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

॥ नारायणोपनिषत् ॥

This document* has been prepared by

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad ḣāḍavan* of *śrīraṅgam*

---

*This was typeset using L^AT_EX and the **skt** font.

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
॥ नारायणोपनिषत् ॥

ओं अथ पुरुषो है वै नारायणोऽकामयत प्रजाः सृजेयेति। नारायणात्प्राणो
जायते। मनः सर्वेन्द्रियाणि च। खं वायुज्योतिरापः पृथिवी विश्वस्य धारिणी।
नारायणाद्ब्रह्मा जायते। नारायणाद्रुद्रो जायते। नारायणादिन्द्रो जायते।
नारायणात्प्रजापतयः प्रेजायन्ते। नारायणाद्हादशादित्या रुद्रा वसवस्सर्वाणि च
छन्दागुण्सि। नारायणादेव समृत्यद्यन्ते। नारायणे प्रवर्तन्ते। नारायणे प्रलीयन्ते॥

ओं अथ नित्यो नारायणः। ब्रह्मा नारायणः। शिवश्च नारायणः। शुक्रश्च नारायणः।
द्यावापृथिव्यौ च नारायणः। कालश्च नारायणः। दिशश्च नारायणः। ऊर्ध्वश्च नारायणः।
अधश्च नारायणः। अन्तर्बुहिश्च नारायणः। नारायण एवेदग्ं सुर्वम्। यद्भूतं यच्च
भव्यम्। निष्कलो निरञ्जनो निर्विकल्पो निराख्यातः शुद्धो देव एको नारायणः। न
द्वितीयोऽस्ति कथित्। य एवं वेद। स विष्णुरेव भवति स विष्णुरेव भवति॥

ओमित्यंगे व्याहरेत्। नम इति पूर्वात्। नारायणायेत्युपरिष्टात्। ओमित्ये-
काक्षरम्। नम इति द्वे अक्षरे। नारायणायेति पञ्चाक्षराणि। एतद्वै नारायणस्याष्टाक्षरं
पूदम्। यो है वै नारायणस्याष्टाक्षरं पदमध्येति। अनपब्रवस्सर्वमायुरेति। विन्दते
प्राजापृत्यग्ं रायस्पोषं गौपृत्यम्। ततोऽमृतत्वमशनुते ततोऽमृतत्वमशनुत इति। ये
एवं वेद॥

प्रत्यगानन्दं ब्रह्म पुरुषं प्रणवस्वरूपम्। अकार उकार मकार इति। तानेकधा
समभरत्तदेतदोमिति। यमुक्त्वा मुच्यते योगी जुन्मसंसारबन्धनात्। ओं नमो
नारायणायेति मन्त्रोपासकः। वैकुण्ठमुवनलोकं गमिष्यति। तदिदं परं पुण्डरीकं

विज्ञानुधनम्। तस्मात्तदिदावन्मात्रम्। ब्रह्मण्यो देवकीपुत्रो ब्रह्मण्यो मंधुसूदनोम्। सर्वभूतस्थमेकं नारायणम्। कारणरूपमकार परब्रह्मोम्। एतदथर्व शिरोयोऽधीते। प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति। सायमधीयानो दिवसकृतं पापं नाशयति। माध्यन्दिनमादित्याभिमुखौऽधीयानः पञ्चपातकोपपातकात्प्रमुच्यते। सर्व वेद पारायण पुण्यं लुभते। नारायणसायुज्यमवाप्नोति नारायण सायुज्यमवाप्नोति। य एवं वेद। इत्युपनिषत्॥